

Vergaderjaar 2025–2026

36 800 XXIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (XXIII) voor het jaar 2026

C

VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN / KLIMAAT EN GROENE GROEI¹

Vastgesteld 21 april 2026

Inleiding

Met belangstelling hebben de leden van de **BBB**-fractie kennisgenomen van de Begrotingsstaten Klimaat en Groene Groei 2026. Mede in het licht van de (over)belasting van het energienetwerk leveren de begrotingsstaten de volgende vragen op.

De leden van de **SP**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en hebben naar aanleiding van het belastingplan nog enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van **BBB**

De fractieleden van **BBB** vragen een toelichting van de regering op de uitvoerbaarheid van het plan om de ambitie voor wind op zee te verhogen naar 40 gigawatt, terwijl het stroomnet volgens de aan het woord zijnde leden nu al overvol zit. Deze leden vragen of niet beter ingezet kan worden op een verhoging van de ambities voor kernenergie als stabiele stroombron.

In het coalitieakkoord is het voornemen opgenomen om per 2029 hybride warmtepompen te verplichten.² De voornoemde leden ontvangen graag een toelichting op hoe de regering deze ambitie wenst te gaan realiseren.

¹ Samenstelling:

Van Aelst-den Uijl (SP), Van Ballekom (VVD), Baumgarten (JA21), Beukering (Fractie-Beukering), Bovens (CDA), Crone (GroenLinks-PvdA), Dessing (FVD), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Van Gurp (GroenLinks-PvdA), Holterhues (ChristenUnie), Karaaslan-Kilic (D66), Kluit (GroenLinks-PvdA) (voorzitter), Kroon (BBB), Van Langen-Visbeek (BBB) (ondervoorzitter), Van Meenen (D66), Panman (BBB), Perin-Gopie (Volt), Petersen (VVD), Prins (CDA), Van Rooijen (50PLUS), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Schalk (SGP), Straus (VVD), Van Strien (PVV), Thijsssen (GroenLinks-PvdA), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

² Coalitieakkoord 2026–2030, «Aan de slag», p.25.

De leden van de BBB-fractie ontvangen tevens graag een toelichting op welk bedrag er is gereserveerd voor de plannen van de regering waarin de gemeente Moerdijk, in de woorden van de BBB-fractie, «het veld moet ruimen» ten behoeve van de energietransitie?³

Deze leden ontvangen voorts graag een toelichting op hoe de massale aanleg van windparken op de Noordzee zich verhoudt tot de historische en economische rechten van de Nederlandse vissers, zeker nu de praktijk volgens voornoemde leden aantoont dat het uitvoeringsproces rondom de «gebiedspaspoorten» voor passieve visserij al anderhalf jaar stilligt.⁴

Ook vragen de leden van de BBB-fractie wat de ambities in de voorliggende begroting betekenen voor de toekomstige voedselproductie en voedselzekerheid.

Tot slot vragen zij wat de impact is van de Bonaire-rechtszaak op deze begroting?⁵

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van SP

De leden van de **SP**-fractie maken zich zorgen over de betaalbaarheid van energie voor veel huishoudens. Het aantal personen dat met energiearmoede te maken heeft blijft stijgen, inmiddels raakt het 510.000 huishoudens.⁶ Door de oorlog in Iran zijn olie- en gasprijzen flink gestegen. De gemiddelde gasprijs die energieleveranciers vragen is sinds januari 2026 met 32 procent gestegen.⁷

De leden van de SP-fractie betreuren de afwachtende houding van de regering om de energierekening van huishoudens te verlagen. Welke maatregelen gaat de regering nemen om op de korte termijn de energierekening van huishoudens te verlagen? Is de regering bereid het Noodfonds Energie opnieuw te openen, om huishoudens in energiearmoede nu te ondersteunen? En is de regering bereid om mee te doen met het EU-initiatief van de Ministers van Financiën van Duitsland, Italië, Spanje, Portugal en Oostenrijk om een winstbelasting in te voeren voor energiebedrijven, en deze middelen in te zetten voor lastenverlichting voor huishoudens?⁸ Hoe kijkt de regering naar het invoeren van een prijsplafond voor gas en elektra om de lasten door deze crisis te dempen?

De leden van de SP-fractie merken op dat Nederland de gevolgen van de energiecrisis ervaart mede doordat wij afhankelijk zijn van energieinfrastructuur en bedrijven in private handen en in het Midden-Oosten. Door als overheid energiebedrijven in eigen handen te nemen krijgen we zeggenschap over energieproductie en prijzen, en zijn we minder gevoelig voor prijsschokken en marktverstoringen. Deelt de regering de mening van de leden van de SP-fractie dat zeggenschap over energieproductie en levering essentieel is om leveringszekerheid en betaalbaarheid te waarborgen? Welke langetermijnvisie heeft het de regering om energieonafhankelijkheid te verbeteren?

³ Bestuurlijk Overleg Leefomgeving 11 juni, scopebesluit Powerport, zoals geraadpleegd op Afspraken BO Powerport

⁴ *Kamerstukken II 2025/2026*, 35 325, 12, Evaluatierapport Programma Noordzee 2022–2027 waarin gerefereerd wordt aan gebiedspaspoorten

⁵ *Kamerstukken I 2025/2026*, 32 813, BS

⁶ CBS, 25 juli 2025, «Energiearmoede in 2024 gestegen naar 6,1 procent», te raadplegen op: Energiearmoede in 2024 gestegen naar 6,1 procent | CBS

⁷ Zoals op 15 april 2026 geraadpleegd op: <https://www.independer.nl/energie/info/gas/gasprijs>

⁸ «Ministers van vijf EU-landen willen extra winstbelasting», zoals geraadpleegd op: <https://www.rtl.nl/nieuws/economie/artikel/5586943/ministers-van-vijf-eu-landen-willen-extra-winstbelasting>

De leden van de SP-fractie maken zich groeiende zorgen over de economische en maatschappelijke schade door klimaatverandering en milieuvuiling. Volgens een recent rapport van de Verenigde Naties gaat de opwarming van de aarde mogelijk sneller dan de modellen van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) aannemen, dat één op de acht plant- en diersoorten dreigt uit te sterven en dat milieuvuiling jaarlijks tot negen miljoen doden leidt.⁹ Kan de regering inschatten hoe groot de economische en maatschappelijke schade door klimaatverandering en milieuvuiling voor Nederland is? Zo niet, is de regering bereid hier onderzoek naar te doen? Welke stappen neemt de regering om economische schade door klimaatverandering en milieuvuiling te voorkomen?

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei zien de nota naar aanleiding van het verslag – bij voorkeur binnen **vier weken** – met belangstelling tegemoet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Kluit

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei,
Karthaus

⁹ «Milieucrisis stapelen zich op, met grote gevolgen: «Niets gaat goede kant op»», zoals geraadpleegd op: Milieucrisis stapelen zich op, met grote gevolgen: «Niets gaat goede kant op» | Klimaat | NU.nl